

De Nationaal Coördinator Groningen: 'a puppet on a NAM string'?

Op 2 december levert Alders het meerjarenprogramma van de NCG in bij het kabinet. Het is de vraag hoeveel ruimte Alders van de betrokken ministers krijgt. In ieder geval wordt hij door de NAM behoorlijk begrensd. Op tal van punten blijkt dat Alders hard met de NAM moet onderhandelen. En eigenlijk is het bizar dat een 'Nationaal Coördinator Groningen' afhankelijk is van een particulier bedrijf, dat nota bene de oorzaak is van alle ellende. De kern van de zaak hierbij is, zoals Alders keer op keer verwoordt: "Er is geen Minister van Financiën die de aansprakelijkheid van de NAM over wil nemen. En zolang dat het geval is, zit de NAM aan tafel."

De afhankelijkheid van de NAM blijkt op tal van punten:

- Het meerjarenprogramma (MJP) spreekt vooralsnog consequent van aardbevingschade in plaats van mijnbouwschade. Niet Alders heeft een probleem met de term mijnbouwschade maar de NAM, immers deze draaien tot nu toe weg voor zettingschade. De NAM wil het graag bij aardbevingschade houden. Zo heeft het CVW de opdracht zich te beperken tot het repareren van aardbevingschade.
- In het MJP is sprake van een onafhankelijke arbiter bij de afhandeling van schadegevallen. Dit is een stap in de goede richting en de NAM had toegezegd hieraan mee te werken. Nu de omkering van de bewijslast er lijkt te komen, heeft de NAM echter meegedeeld dat zij zich zal beraden op haar medewerking aan het inzetten van arbiters, afhankelijk van het uiteindelijke wetsartikel. Zonder instemming van de NAM, kan Alders geen onafhankelijke arbitrage invoeren.
- De NAM weigert mee te werken aan een nieuwe waardedalingcompensatie zolang dit onder de rechter is.
- Evenmin wil de NAM meewerken aan een uitkoopregeling zolang de waardedaling door aardbevingen onder de rechter is. In een uitkoopregeling zal ook de waardedaling door aardbevingen moeten worden meegenomen.
- Veel van de complexe schadegevallen zitten vast omdat de NAM een eigen bijdrage eist van de bewoner, bijvoorbeeld doordat de toestand van het huis de aardbevingschade heeft verergerd. Veelal kunnen bewoners dit niet betalen (en willen dit ook terecht niet). In het MJP wordt een 'Fonds achterstallig onderhoud' geïntroduceerd, waaruit bewoners kunnen lenen onder gunstige voorwaarden. Op deze wijze kunnen bewoners toch een eigen bijdrage betalen. Het fonds zou bewoners faciliteren. De GBB is van mening dat dit fonds vooral de NAM faciliteert. De verwachting is dat eigen bijdrages meer regel dan uitzondering zullen worden.
- De eerste insteek van Alders was dat - ten behoeve van de versterkingoperatie - voor elke woning een sterktemeting zou worden uitgevoerd. Nu dit erg duur lijkt te worden (voor de NAM) wordt aansluiting gezocht bij een typologiebenadering van woningen.
- De NAM heeft besloten dat schadegevallen die nog steeds bij de NAM lopen, door haar zullen worden afgehandeld. Kennelijk is de NCG niet in staat deze gevallen bij de NAM weg te halen. De NCG wil terecht ook voor die cases een onafhankelijke arbiter. Of die er komt, is afhankelijk van de NAM.
- De NAM financiert de plannen voor versterking. In het MJP is opgenomen dat de NAM ook de begrotingen voor de gebiedsversterkingsplannen moet goedkeuren. Doordat het

CVW uitvoerder is van de versterkingen en een contract heeft met de NAM, kan de laatste veel invloed uitoefenen op de versterkingen.

- De NAM zal ook zeker invloed hebben op normstellingen voor sloop. De hoogte van de versterkingskosten in verhouding tot de waarde van de woning speelt daarbij een belangrijke rol.

Al met al kan de NAM blijkbaar tal van randvoorwaarden aan het MJP stellen. Het is onvoorstelbaar dat de veroorzaker van de schade en aardbevingsdreiging zo aan de touwtjes kan trekken in de planvorming van de Nationaal Coördinator Groningen. Dit is onaanvaardbaar voor de bewoners.

Bestuur Groninger Bodem Beweging